

Asia: VN/20544/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 pykälään koskien oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia?

Saamelaiskäräjät kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu seuraavaa koskien luonnoksesta laiksi perusopetuslain muuttamisesta.

Saamelaiskäräjät pitää hallituksen esitystä perusopetuslain muuttamisesta arvioinnin osalta lähtökohdiltaan kannatettavana. Esitys vastaa perusopetuksen arvioinnissa tunnistettuun ongelmaan

arviointikäytäntöjen vaihtelevuudesta ja siitä aiheutuvaan oppilaiden eriarvoiseen kohteluun.

Arvioinnin yhdenvertaisuus ja vertailukelpoisuus ovat keskeisiä oppilaiden oikeusturvan kannalta erityisesti oppivelvollisuuden laajentamisen myötä.

Saamelaiskäräjät pitää myönteisenä, että oppilaan oppimisen ja osaamisen arviointia sekä opinnoissa etenemistä koskevaa sääntelyä täsmennetään ja nostetaan lain tasolle. Arvioinnin sitominen oppiaineiden tavoitteisiin ja valtakunnallisiin arviointikriteereihin on välttämätöntä arvioinnin yhdenvertaisuuden toteutumiselle. Arviointikriteerien tulee olla kansallisesti yhtenäiset, täsmälliset ja yhdenmukaisesti tulkittavat, ja niiden tulee olla myös oppilaiden ja huoltajien tiedossa, jotta arviointi on läpinäkyvää ja ymmärrettävää kaikille osapuolille.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 a pykälään koskien oppilaan arvioinnista ja opinnoissa etenemisestä päättämistä?

Saamelaiskäräjät pitää kannatettavana kansallisen vähimmäisosaamisen määrittelyä vuosiluokalta toiselle etenemisen edellytyksenä. Erityisesti hyväksytyn suorituksen, arvosanan 5, edellyttämä osaaminen tulee määritellä valtakunnallisesti selkeästi. Lisäksi kompensatioperiaatteen käytöstä on

annettava yhtenäiset linjaukset.

Onko teillä lausuttavaa esityksen 22 b pykälään koskien todistuksia?

Saamelaiskäräjät pitää tärkeänä, että todistuksia koskeva sääntely selkeyttää arvioinnin lopputulosta ja vahvistaa todistusten vertailukelpoisuutta. Todistusten yhdenvertaisuus edellyttää kuitenkin, että niihin merkityt arvosanat perustuvat valtakunnallisesti yhtenäisesti tulkittuihin arviointikriteereihin. Tämä on keskeistä oppilaiden tasavertaisen aseman turvaamiseksi jatko-opintoihin hakeuduttaessa.

Onko teillä muita huomioita esitykseen?

Saamelaiskäräjät pitää myönteisenä sitä, että oppilaan arviointia ja opinnoissa etenemistä koskevaa sääntelyä täsmennetään. Tämä vahvistaa arviointia koskevien päätösten oikeudellista perustaa, lisää läpinäkyvyyttä ja parantaa oppilaiden ja heidän huoltajiensa mahdollisuuksia ymmärtää arvioinnin perusteet. Arvioinnin sitominen oppiaineiden tavoitteisiin ja valtakunnallisiin arviointikriteereihin on keskeinen edellytys arvioinnin yhdenvertaisuuden toteutumiselle.

Magga Bigga-Helena
Saamelaiskäräjät